Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

7. prosinca 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EEZ) br. 1408/71 – Članak 46. stavak 2. – Članak 47. stavak 1. točka (d) – Članak 50. – Zajamčena mirovina – Minimalno davanje – Izračun mirovinskih prava”

U predmetu C-189/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Högsta förvaltningsdomstolen (Vrhovni upravni sud, Švedska), odlukom od 23. ožujka 2016., koju je Sud zaprimio 4. travnja 2016., u postupku

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

protiv

Pensionsmyndigheten,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger i F. Biltgen (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Wathelet,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 9. ožujka 2017.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Pensionsmyndigheten, M. Westberg, M. Irving i A. Svärd, u svojstvu agenata,

– za švedsku vladu, A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson i L. Swedenborg, u svojstvu agenata,

– za češku vladu, M. Smolek, J. Pavliš i J. Vláčil, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, K. Simonsson i D. Martin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 3. svibnja 2017.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: švedski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 46. stavka 2. i članka 47. stavka 1. točke (d) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971 o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL 1997., L 28, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 7.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1606/98 od 29. lipnja 1998. (SL 1998., L 209, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 138.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1408/71).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Boguslawe Zaniewicz-Dybeck i Pensionsmyndighetena (Zavod za mirovinsko osiguranje, Švedska) u pogledu dodjele zajamčene mirovine kako je predviđena švedskim općim mirovinskim sustavom.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U glavi III., naslovljenoj „Posebne odredbe koje se odnose na različite kategorije davanja”, poglavlje 3. Uredbe br. 1408/71, naslovljeno „Starost i smrt (mirovine)”, obuhvaća članke 44. do 51.a te uredbe.

4 Članak 44. navedene uredbe, naslovljen „Opće odredbe za priznavanje davanja ako se na zaposlenu ili samozaposlenu osobu primjenjuje zakonodavstvo dviju ili više država članica”, u stavku 1. određuje:

„Prava na davanja zaposlene ili samozaposlene osobe na koju se primjenjivalo zakonodavstvo dviju ili više država članica, ili nadživjelih osoba, utvrđuju se u skladu s odredbama ovog poglavlja.”

5 Članak 45. Uredbe br. 1408/71, naslovljen „Uzimanje u obzir razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prema zakonodavstvu koje se primjenjivalo na zaposlenu osobu ili samozaposlenu osobu, za stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja”, u stavku 1. propisuje sljedeće:

„Ako zakonodavstvo države članice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje, prema sustavu koji nije poseban sustav u smislu stavka 2. ili 3., navršavanjem razdoblja osiguranja ili [boravka], nadležna ustanova te države članice prema potrebi uzima u obzir razdoblja osiguranja ili [boravka] navršena prema zakonodavstvu druge države članice, bilo prema općem sustavu ili posebnom sustavu ili pak u svojstvu zaposlene osobe ili samozaposlene osobe. U tu svrhu uzimaju se u obzir ta razdoblja kao da su navršena prema njezinu zakonodavstvu.”

6 Člankom 46. navedene uredbe, naslovljenim „Priznavanje davanja”, predviđa se:

„1. Ako su uvjeti koje zahtijeva zakonodavstvo države članice za stjecanje prava na davanja ispunjeni bez primjene članka 45. ili članka 40. stavka 3., primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) nadležna ustanova određuje svotu davanja koja će biti priznata:
   i. s jedne strane, samo prema odredbama zakonodavstva koje primjenjuje;
   ii. s druge strane, u skladu sa stavkom 2.;

[…]

2. Ako su potrebni uvjeti zakonodavstva države članice za stjecanje prava na davanja ispunjeni tek nakon primjene članka 45. i/ili članka 40. stavka 3., primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) nadležna ustanova određuje teoretski iznos davanja na koji bi dotična osoba mogla ostvariti pravo uz uvjet da su sva razdoblja osiguranja i/ili [boravka] navršena u skladu sa zakonodavstvom države članice koje se primjenjivalo na zaposlenu osobu ili samozaposlenu osobu navršena u toj državi u skladu sa zakonodavstvom koje ona primjenjuje na datum priznavanja davanja. Ako je prema ovom zakonodavstvu iznos davanja neovisan o trajanju navršenih razdoblja, iznos se smatra teoretskim iznosom navedenim u ovom stavku;

(b) nadležna ustanova nakon toga utvrđuje stvaran iznos davanja na temelju teoretskog iznosa navedenog u prethodnom stavku u skladu s omjerom između trajanja razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prije nastupa osiguranog slučaja prema zakonodavstvu koje primjenjuje i između ukupnog trajanja razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prije nastupa osiguranog slučaja u skladu sa zakonodavstvom svih predmetnih država članica.

3. Dotična osoba ima pravo na najveći iznos određen u skladu sa stavcima 1. i 2. od strane nadležne ustanove svake države članice, bez obzira na primjenu odredaba u vezi sa smanjenjem, obustavom ili ukidanjem davanja koje su određene zakonodavstvom prema kojem je ovo davanje priznato.

Ako je to slučaj, usporedba koja će se izvršiti odnosi se na iznose utvrđene nakon primjene navedenih odredbi.

[…]”

7 Članak 47. navedene uredbe, naslovljen „Dodatne odredbe za određivanje svote davanja”, u stavku 1. točki (d) propisuje:

„Za određivanje teoretskih i razmjernih (*pro rata*) iznosa iz članka 46. stavka 2., primjenjuju se sljedeća pravila:

[…]

(d) ako se prema zakonodavstvu države članice davanja određuju na temelju iznosa primanja, doprinosa ili povećanja, nadležna ustanova te države određuje primanja, doprinose ili povećanja koja se uzimaju u obzir u odnosu na razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prema zakonodavstvu druge države članice na temelju prosječnih primanja, doprinosa ili povećanja zabilježenih za razdoblja osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primjenjuje;

[…]”

8 Člankom 50. Uredbe br. 1408/71, naslovljenim „Stjecanje dodatka ako ukupna davanja koja se isplaćuju prema zakonodavstvu različitih država članica ne dostižu minimum određen zakonodavstvom države na čijem državnom području primatelj ima boravište”, određuje se:

„Korisnik davanja na kojeg se odnosi [poglavlje 3. Uredbe br. 1408/71] ne može, u državi u kojoj ima boravište i prema čijem zakonodavstvu mu se isplaćuje davanje, steći davanje koje je manje od najnižeg davanja utvrđenog tim zakonodavstvom za razdoblje osiguranja ili [boravka] koje je jednako svim razdobljima osiguranja ili [boravka] koja su uzeta u obzir za davanje u skladu s prethodnim člancima. Nadležna ustanova te države kroz razdoblje njegova [boravka] na njezinu državnom području prema potrebi plaća dodatak koji je jednak razlici između ukupno isplaćenih davanja u skladu s [poglavljem 3. Uredbe br. 1408/71] i iznosa najnižeg davanja.”

Švedsko pravo

9 Starosna mirovina u švedskom općem sustavu sastoji se od tri dijela, a to su mirovina utemeljena na dohotku, dodatna mirovina i zajamčena mirovina.

10 Mirovina utemeljena na dohotku i dodatna mirovina temelje se na prihodima koje su osobe u pitanju primale. Prva se temelji na stečenim mirovinskim pravima, a druga potpada pod mirovinski sustav koji je bio na snazi u Švedskoj do 2003. i namijenjen osobama rođenima 1953. ili ranije. Riječ je o u biti doprinosnim davanjima.

11 S druge strane, zajamčena mirovina, čija je svrha osnovna zaštita osoba s malim ili nikakvim prihodima, davanje je utemeljeno na boravku i financira se iz poreza. Uvedena je izmjenama švedskog mirovinskog sustava 90-ih godina 20. stoljeća i zamijenila je nacionalnu starosnu mirovinu.

12 Iznos zajamčene mirovine određuje se u odnosu na iznos drugih mirovina koje osoba u pitanju prima. Postupno se smanjuje s obzirom na mirovinu utemeljenu na dohotku, dodatnu mirovinu i određena druga davanja.

13 Nacionalne odredbe o zajamčenoj mirovini koje su relevantne za predmet u glavnom postupku nalaze se u lagen (1998:702) om garantipension (Zakon br. 702 iz 1998. o zajamčenoj mirovini), koji je zamijenjen socialförsäkringsbalken (2010:110) (Zakonik o socijalnoj sigurnosti iz 2010., u daljnjem tekstu: SFB).

14 U skladu s člancima 8. i 10. poglavlja 55. SFB-a, zajamčena mirovina osnovno je pokriće starosne mirovine u švedskom općem sustavu. Ovisi o razdoblju osiguranja i može se dodijeliti osobama koje ne raspolažu starosnom mirovinom utemeljenom na prihodima ili kojima navedena mirovina ne prelazi određeni iznos.

15 Na temelju članka 2. poglavlja 67. SFB-a, zajamčenu mirovinu mogu tražiti osiguranici rođeni 1938. ili ranije ako su navršili razdoblje osiguranja od najmanje 3 godine.

16 Članak 4. poglavlja 67. SFB-a određuje da se zajamčena mirovima može primati najranije od mjeseca u kojem osiguranik navrši 65 godina života.

17 Članak 11. istog poglavlja pojašnjava da se za potrebe izračuna razdoblja osiguranja uzima u obzir samo razdoblje koje počinje s kalendarskom godinom u kojoj je osoba u pitanju navršila 16 godina života, a završava s kalendarskom godinom u kojoj je navršila 64 godine života.

18 Člankom 15. poglavlja 67. SFB-a predviđeno je da se kao osnova za izračun zajamčene mirovine uzima starosna mirovina utemeljena na prihodima na koju osigurana osoba ima pravo za iste godine.

19 Članak 16. navedenog poglavlja definira pojam „starosna mirovina utemeljena na prihodu”, u smislu članka 15. istog poglavlja, kao starosnu mirovinu utemeljenu na prihodu u smislu SFB-a prije primjene smanjenja predviđenih u određenim člancima tog zakonika, kao i obvezne starosne mirovine na temelju zakonodavstava drugih država članica koje se ne mogu izjednačiti sa zajamčenom mirovinom na temelju SFB-a.

20 Osnovni iznos, koji služi kao temelj za izračun određenih socijalnih davanja među kojima je zajamčena mirovina, definiran je u članku 7. poglavlja 2. SFB-a. Taj je iznos indeksiran s obzirom na opću razinu cijena. Tijekom godine koja je relevantna za predmet u glavnom postupku iznosio je 39 400 švedskih kruna (SEK) (približno 4137 eura).

21 Na temelju članka 23. poglavlja 67. SFB-a, za osobe u braku za koje osnova za izračun zajamčene mirovine ne prelazi 1,14 puta osnovni iznos, godišnja zajamčena mirovina iznosi 1,9 puta osnovni iznos, umanjen za osnovu za izračun.

22 Članak 24. istog poglavlja predviđa da, za osobe u braku za koje osnova za izračun zajamčene mirovine prelazi 1,14 puta osnovni iznos, godišnja zajamčena mirovina iznosi 0,76 puta osnovni iznos, umanjen za 48 % dijela osnove za izračun koji prelazi 1,14 puta osnovni iznos.

23 U članku 25. poglavlja 67. SFB-a određuje se da se osobama koje nemaju navršeno razdoblje osiguranja od 40 godina svi iznosi vezani uz osnovni iznos navedeni u člancima 21. do 24. tog poglavlja umanjuju, razmjernim izračunom, za iznos količnika razdoblja osiguranja i broja 40.

24 Interne upute br. 2 iz 2007. koje je dao Försäkringskassan (Nacionalni fond za osiguranje, Švedska) (u daljnjem tekstu: Upute) predviđaju da, u okviru razmjernog izračuna zajamčene mirovine predviđenog u članku 25. Poglavlja 67. SFB-a, za potrebe izračuna teoretskog iznosa predviđenog člankom 46. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 1408/71, svakom razdoblju osiguranja navršenog u državama članicama valja pripisati fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosječnoj vrijednosti mirovine u razdobljima osiguranja navršenih u Švedskoj.

Glavni postupak i prethodna pitanja

25 B. Zaniewicz-Dybeck, poljska državljanka, rođena je 1940. i napustila je Poljsku kako bi se 1980. nastanila u Švedskoj. U Poljskoj je radila 19 godina, a zatim je u Švedskoj boravila 24 godine, gdje je radila 23 godine.

26 B. Zaniewicz-Dybeck podnijela je 2005. zahtjev za zajamčenu mirovinu, koji je Nacionalni fond za osiguranje odbio.

27 Odlukom donesenom povodom prigovora 1. rujna 2008. Nacionalni fond za osiguranje potvrdio je to odbijanje.

28 Budući da je B. Zaniewicz-Dybeck navršila razdoblja osiguranja i u Švedskoj i u Poljskoj, Nacionalni fond za osiguranje izračunao je, u skladu s Uredbom br. 1408/71, njezinu zajamčenu mirovinu, s jedne strane na temelju nacionalnih odredaba i s druge strane prema načelu razmjernog izračuna predviđenom u članku 46. stavku 2. te uredbe.

29 U okviru izračuna zajamčene mirovine B. Zaniewicz-Dybeck prema nacionalnim odredbama, Nacionalni fond za osiguranje odredio je, u skladu s člankom 25. poglavlja 67. SFB-a i Uputama, osnovu za izračun te mirovine koristeći se razmjernim izračunom. Pored toga, prilikom izračuna osnovnog iznosa predviđenog u članku 46. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 1408/71, taj fond nije uzeo u obzir starosnu mirovinu utemeljenu na prihodima koju je B. Zaniewicz-Dybeck stekla u Poljskoj, nego je mirovini utemeljenoj na prihodima koju je potonja stekla u Švedskoj, u iznosu od 75 216 SEK (približno 7897 eura) za 24 godine osiguranja, pripisao godišnju vrijednost od 3134 SEK (približno 329 eura), odnosno 75 216 SEK podijeljeno s 24, a putom je taj iznos pomnožio s maksimalnim trajanjem osiguranja za zajamčenu mirovinu, odnosno 40 godina. Tako je dobio fiktivnu vrijednost mirovine od 125 360 SEK (približno 13 162 eura).

30 Uzimajući u obzir dobivene rezultate, Nacionalni fond za osiguranje zaključio je da starosne mirovine utemeljene na prihodu, koje – u skladu s člankom 15. poglavlja 67. SFB-a – čine osnovu za izračun zajamčene mirovine, a koje je B. Zaniewicz-Dybeck primala, prelaze gornju granicu primanja za dodjelu zajamčene mirovine.

31 Nakon što je neuspješno osporavala tu odluku pred Förvaltningsrätten i Stockholm (Upravni sud u Stockholmu, Švedska), a zatim pred Kammarrätten i Stockholm (Žalbeni upravni sud u Stockholmu, Švedska), B. Zaniewicz-Dybeck podnijela je tužbu pred Högsta förvaltningsdomstolen (Visoki upravni sud, Švedska).

32 B. Zaniewicz-Dybeck ističe da teoretski iznos zajamčene mirovine treba izračunati u skladu s Uredbom br. 1408/71, bez primjene, s jedne strane, članka 47. stavka 1. točke (d) te uredbe, jer se zajamčena mirovina temelji isključivo na trajanju razdobljâ osiguranja, nakon što se oduzme mirovina utemeljena na prihodima primana u Švedskoj, i, s druge strane, bez primjene Uputa, jer one stavljaju u nepovoljniji položaj radnike migrante koji od druge države članice primaju mirovinu utemeljenu na prihodima u malom iznosu.

33 Prema Zavodu za mirovinsko osiguranje, koji je 1. siječnja 2010. zamijenio Nacionalni fond za osiguranje, navršena razdoblja osiguranja u državi članici koja nije Kraljevina Švedska daju pravo na mirovinu od te druge države članice. Međutim, budući da je zajamčena mirovina dopunske naravi, izračunavanje te mirovine bez primjene članka 47. stavka 1. točke (d) Uredbe br. 1408/71 imalo bi za posljedicu to da bi osoba koja je navršila razdoblja osiguranja u državi članici koja nije Kraljevina Švedska primala prekomjerno davanje. Naime, ako se prosječna vrijednost mirovine ne bi pripisala razdobljima osiguranja navršenima u državi članici koja nije Kraljevina Švedska, to bi imalo za posljedicu da se tim razdobljima pridruži vrijednost koja je niža od one koja odgovara istim razdobljima navršenima u Švedskoj.

34 Sud koji je uputio zahtjev ističe da kad nadležna ustanova, odnosno Nacionalni fond za osiguranje ili Zavod za mirovinsko osiguranje, računa zajamčenu mirovinu u skladu s člankom 46. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 1408/71, ona svakom razdoblju koje radnik navrši u državi članici koja nije Kraljevina Švedska pripisuje fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosječnoj vrijednosti mirovine u razdobljima osiguranja navršenima u Švedskoj, koja se oduzima od zajamčene mirovine neovisno o tome je li osoba u pitanju u tom razdoblju radila ili nije. Naime, ako je radila u navedenom razdoblju pa je stekla pravo na mirovinu koja je viša od fiktivne vrijednosti mirovine koju je izračunala nadležna ustanova, dotična osoba bila bi u povoljnijem položaju. S druge strane, ako nije radila u drugoj državi članici ili ako je stekla pravo na mirovinu koja je niža od fiktivne vrijednosti koju je izračunala nadležna ustanova, dotična osoba bila bi u nepovoljnijem položaju.

35 Uzimajući u obzir te elemente, sud koji je uputio zahtjev smatra da je nejasno kako treba izračunati zajamčenu mirovinu. Konkretno, pita se treba li prilikom izračuna takve mirovine primijeniti članak 46. stavak 2. i članak 47. stavak 1. točku (d) Uredbe br. 1408/71 i, ako treba, je li u skladu s tim odredbama moguće, za potrebe određivanja osnove za izračun takve mirovine, razdobljima osiguranja navršenima u državi članici koja nije Kraljevina Švedska pripisati fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosječnoj vrijednosti u razdobljima navršenima u Švedskoj. U slučaju negativnog odgovora, sud koji je uputio zahtjev pita treba li za potrebe izračuna zajamčene mirovine uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima u drugim državama članicama.

36 U tim je okolnostima Naczelny Sąd Administracyjny (Visoki upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Znače li odredbe iz članka 47. stavka 1. točke (d) Uredbe br. 1408/71 da se razdobljima osiguranja navršenima u nekoj drugoj državi članici pri izračunu švedske zajamčene mirovine može pripisati vrijednost mirovine koja odgovara prosječnoj vrijednosti razdoblja navršenih u Švedskoj kada nadležna ustanova provede razmjerni izračun u skladu s člankom 46. stavkom 2. te uredbe?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje negativan, može li nadležna ustanova pri izračunu iznosa prava na zajamčenu mirovinu u obzir uzeti prihod od mirovine koju osigurana osoba prima u nekoj drugoj državi članici a da to ne bude protivno odredbama Uredbe br. 1408/71?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

37 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 1408/71 tumačiti na način da je, kad nadležna ustanova neke države članice računa davanja kao što je to zajamčena mirovina u predmetu u glavnom postupku, potrebno primijeniti metodu razmjernog izračuna predviđenu člankom 46. stavkom 2. te uredbe i, u skladu s člankom 47. stavkom 1. točkom (d) navedene uredbe, razdobljima osiguranja koja je osoba u pitanju navršila u drugoj državi članici pripisati fiktivnu prosječnu vrijednost.

38 Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev pružio koristan odgovor, uvodno valja podsjetiti da Uredba br. 1408/71 ne uspostavlja zajednički sustav socijalne sigurnosti, već dopušta postojanje različitih nacionalnih sustava, i jedini joj je cilj osigurati koordinaciju između njih. Tako prema ustaljenoj sudskoj praksi države članice zadržavaju nadležnost za uređenje svojih sustava socijalne sigurnosti (vidjeti osobito presudu od 21. veljače 2013., Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, t. 35. i navedenu sudsku praksu).

39 Stoga, u nedostatku usklađenosti na razini Unije, određivanje pretpostavki za stjecanje prava na davanja stvar je zakonodavstva svake države članice (presuda od 21. veljače 2013., Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, t. 36. i navedena sudska praksa).

40 U izvršavanju tih ovlasti države članice, međutim, moraju poštovati pravo Unije, osobito odredbe Ugovora o slobodi svakoga građanina Unije da se kreće i boravi na području država članica (presuda od 21. veljače 2013., Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, t. 37. i navedena sudska praksa).

41 U tom pogledu valja podsjetiti da, prema članku 45. Uredbe br. 1408/71, kada zakonodavstvo države članice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje navršavanjem razdoblja osiguranja, nadležna ustanova te države članice mora uzeti u obzir razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu bilo koje druge države članice kao da su navršena prema zakonodavstvu koje ona primjenjuje. Drugim riječima, razdoblja osiguranja navršena u različitim državama članicama moraju se zbrajati.

42 Za takav slučaj se člankom 46. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 1408/71 predviđa da nadležna ustanova izračunava teoretski iznos davanja na koje dotična osoba ima pravo, kao da su sva njezina razdoblja rada – koja je navršila u različitim državama članicama – navršena u državi članici nadležne ustanove. Na temelju stavka 2. točke (b) istog članka, nadležna ustanova utvrđuje stvaran iznos davanja na temelju teoretskog osnovnog iznosa u skladu s omjerom između trajanja razdoblja osiguranja i/ili boravka u državi članici nadležne ustanove i ukupnog trajanja razdoblja osiguranja i/ili boravka navršenih u različitim državama članicama. To je metoda razmjernog izračuna.

43 Člankom 47. Uredbe br. 1408/71 predviđene su dopunske odredbe za izračun teoretskog i razmjernog iznosa iz članka 46. stavka 2. te uredbe. Tako se člankom 47. stavkom 1. točkom (d) navedene uredbe pojašnjava da, ako se prema zakonodavstvu države članice davanja određuju na temelju iznosa primanja, doprinosa ili povećanja, nadležna ustanova te države određuje primanja, doprinose ili povećanja koja se uzimaju u obzir u odnosu na razdoblja osiguranja ili boravka navršenih prema zakonodavstvima drugih država članica na temelju prosječnih primanja, doprinosa ili povećanja zabilježenih za razdoblja osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primjenjuje.

44 U ovom slučaju valja navesti da je na raspravi sama švedska vlada priznala da je zajamčena mirovina namijenjena tome da svojim korisnicima osigura razuman životni standard jamčeći im minimalni prihod, koji prelazi iznos koji bi stjecali da primaju samo starosnu mirovinu utemeljenu na prihodu, kada je taj iznos prenizak ili čak jednak nuli. Zajamčena mirovina tako je osnovno pokriće starosne mirovine u švedskom općem sustavu.

45 U tom pogledu, u točki 15. presude od 17. prosinca 1981., Browning (22/81, EU:C:1981:316), Sud je presudio da je riječ o „minimalnom davanju”, u smislu članka 50. Uredbe br. 1408/71, kada zakonodavstvo države boravišta sadržava posebno jamstvo kojemu je cilj osigurati korisnicima socijalnih davanja minimalni prihod koji prelazi razinu davanja koja bi mogli tražiti s obzirom samo na svoja razdoblja osiguranja i doprinose.

46 Stoga je razvidno da je, uzimajući u obzir njezinu svrhu, kako je opisana u točki 44. ove presude, zajamčena mirovina o kojoj je riječ u glavnom postupku minimalno davanje obuhvaćeno člankom 50. Uredbe br. 1408/71.

47 Kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 47. svojeg mišljenja, s obzirom na to da Uredba br. 1408/71 ne zahtijeva da države članice predvide minimalna davanja i da stoga nije nužno da svako nacionalno zakonodavstvo sadržava tu vrstu davanja, članak 46. stavak 2. te uredbe ne može nametati posebna i detaljna pravila za izračun takvog davanja.

48 Slijedom toga, pravo na primanje minimalnog davanja kao što je to zajamčena mirovina o kojoj je riječ u glavnom postupku mora se procijeniti ne na temelju članka 46. stavka 2. ili članka 47. stavka 1. točke (d) Uredbe br. 1408/71, nego u skladu s posebnim pravilima sadržanima u članku 50. te uredbe i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom.

49 Iz prikaza činjeničnog stanja u glavnom postupku navedenog u točki 29. ove presude proizlazi da, za potrebe izračuna prava na zajamčenu mirovinu B. Zaniewicz-Dybeck, nadležna ustanova je, s jedne strane, u skladu s člankom 25. poglavlja 67. SFB-a, na iznos mirovine utemeljene na dohotku i dodatne mirovine osobe u pitanju koje čine osnovu za izračun zajamčene mirovine primijenila metodu razmjernog izračuna koji je, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti naveo u točkama 45. i 46. svojeg mišljenja, sličan onoj iz članka 46. stavka 2. točaka (a) i (b). S druge strane, prilikom razmjernog izračuna previđenog u navedenom članku 46. stavku 2., nadležna ustanova nije, u skladu s Uputama, uzela u obzir starosne mirovine koje B. Zaniewicz-Dybeck prima u Poljskoj, nego je, kao što to predviđa članak 47. stavak 1. točka (d) Uredbe br. 1408/71, mirovini utemeljenoj na prihodima koju je dotična osoba stekla u Švedskoj pripisala godišnju vrijednost, a potom je umnožila taj iznos s maksimalnim trajanjem osiguranja za zajamčenu mirovinu, odnosno 40 godina. Iz odluke kojom se upućuju prethodna pitanja proizlazi da rezultat dobiven primjenom upravo opisane metode izračuna prelazi gornju granicu primanja za dodjelu zajamčene mirovine.

50 Kao što to proistječe iz točke 48. ove presude, takva metoda izračuna utemeljena na članku 46. stavku 2. i članku 47. stavku 1. točki (d) Uredbe br. 1408/71 ne može biti dopuštena za izračun minimalnog davanja kao što je to zajamčena mirovina u pitanju u glavnom postupku.

51 Na nadležnoj je ustanovi da izračuna zajamčenu mirovinu u skladu s odredbama članka 50. Uredbe br. 1408/71 u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, izuzev članka 25. poglavlja 67. SFB-a i Uputa.

52 Slijedom toga, na prvo pitanje valja odgovoriti da Uredbu br. 1408/71 treba tumačiti na način da, kad nadležna ustanova neke države članice računa davanja kao što je to zajamčena mirovina u predmetu u glavnom postupku, ona ne smije primijeniti članak 46. stavak 2. ni članak 47. stavak 1. točku (d) navedene uredbe. Takvo davanje mora se izračunati u skladu s odredbama članka 50. iste uredbe u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, međutim bez primjene nacionalnih odredaba – poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku – koje se odnose na razmjerni izračun.

Drugo pitanje

53 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 1408/71 tumačiti na način da joj se protivi zakonodavstvo države članice koje predviđa da, prilikom izračuna davanja – poput zajamčene mirovine o kojoj je riječ u glavnom postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi članici ili više njih.

54 Valja naglasiti da se, kao što to proizlazi iz odgovora na prvo pitanje, minimalno davanje poput zajamčene mirovine u pitanju u glavnom postupku mora izračunati u skladu s člankom 50. Uredbe br. 1408/71 i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom.

55 Iz nacionalnih odredaba o zajamčenoj mirovini iz SFB-a, kako su osobito navedene u točki 19. ove presude, izričito proizlazi da se obvezne starosne mirovine na temelju zakonodavstava drugih država članica koje se ne mogu izjednačiti sa zajamčenom mirovinom uračunavaju u osnovu za izračun te mirovine. Stoga je razvidno da, u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, nadležna ustanova predmetne države članice mora, prilikom izračuna zajamčene mirovine, uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima u drugim državama članicama.

56 U tim okolnostima valja utvrditi protivi li se Uredbi br. 1408/71 i konkretno njezinu članku 50. zakonodavstvo države članice koje predviđa da, u okviru izračuna prava na minimalno davanje kao što je to zajamčena mirovina u pitanju u glavnom postupku, nadležna ustanova mora uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima od druge države članice.

57 U tom pogledu valja podsjetiti da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, članak 50. Uredbe br. 1408/71 odnosi na slučajeve u kojima je radni staž radnika na temelju zakonodavstava država koja su se na njega primjenjivala bio relativno kratak, tako da ukupni iznos davanja koja isplaćuju te države nije dostatan za razuman životni standard (presude od 30. studenoga 1977., Torri, 64/77, EU:C:1977:197, t. 5., i od 17. prosinca 1981., Browning, 22/81, EU:C:1981:316, t. 12.).

58 Kako bi se riješila ta situacija, tim se člankom 50. određuje da, kada se zakonodavstvom države boravišta predviđa minimalno davanje, davanje koje isplaćuje ta država uvećat će se za dodatak jednak razlici između iznosa davanja koja isplaćuju različite države, čija zakonodavstva su se primjenjivala na radnika, i tog minimalnog davanja (presuda od 30. studenoga 1977., Torri, 64/77, EU:C:1977:197, t. 6.).

59 Slijedi da, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 59. svojeg mišljenja, za izračun prava na minimalno davanje kao što je to zajamčena mirovina u pitanju u glavnom postupku, članak 50. Uredbe br. 1408/71 posebno predviđa uzimanje u obzir stvarnog iznosa starosnih mirovina koje osoba u pitanju prima u nekoj drugoj državi članici.

60 Slijedom toga, na drugo pitanje valja odgovoriti da Uredbu br. 1408/71, i konkretno njezin članak 50., treba tumačiti na način da joj se ne protivi zakonodavstvo države članice koje predviđa da, prilikom izračuna davanja – poput zajamčene mirovine o kojoj je riječ u glavnom postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi članici ili više njih.

Troškovi

61 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje:

1. **Uredbu Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996., kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1606/98 od 29. lipnja 1998., treba tumačiti na način da, kad nadležna ustanova neke države članice računa davanja kao što je to zajamčena mirovina u predmetu u glavnom postupku, ona ne smije primijeniti članak 46. stavak 2. ni članak 47. stavak 1. točku (d) navedene uredbe. Takvo davanje mora se izračunati u skladu s odredbama članka 50. iste uredbe u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, međutim bez primjene nacionalnih odredaba – poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku – koje se odnose na razmjerni izračun.**

2. **Uredbu br. 1408/71, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom br. 118/97, kako je izmijenjena Uredbom br. 1606/98, i konkretno njezin članak 50., treba tumačiti na način da joj se ne protivi zakonodavstvo države članice koje predviđa da, prilikom izračuna davanja – poput zajamčene mirovine o kojoj je riječ u glavnom postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi članici ili više njih.**

Potpisi